ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริม การเริ่มต้นเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาระยะแรก โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวสุภาพร ปรารมย์

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การผดุงกรรภ์ขั้นสูง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ คร.สุกัญญา ปริสัญญกุล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.นันทพร แสนศิริพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การส่งเสริมการเริ่มต้นเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาระยะแรก เป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลต่อ ความสำเร็จในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาอย่างเดียว การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ ชนิดศึกษาย้อนหลังและ ไปข้างหน้าแบบไม่ควบคุมก่อนและหลังการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก เพื่อ ศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการเริ่มต้นเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา ระยะแรก โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาประกอบด้วยมารดากับ ทารกที่ได้รับการดูแลตามปกติ ในเดือน พฤศจิกายน ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ.2553 จำนวน 161 กู่ และมารดากับทารกที่ได้รับการดูแลโดยใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกในเดือน พฤษภาคม ถึง เดือน มิถุนายน พ.ศ.2554 จำนวน 156 คู่ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา คือ แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการเริ่มต้นเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาระยะแรก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ปี พ.ศ.2554 ที่พัฒนาโดยกรรณิการ์ กันธะรักษา และคณะ ดำเนินการศึกษาโดยใช้กรอบแนวคิดการนำแนวปฏิบัติทางคลินิก ไปใช้ของสมาคมพยาบาลออนทาริโอ พ.ศ.2545 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความสำเร็จของการส่งเสริมการเริ่มต้นเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาระยะแรก วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา สถิติทดสอบไคสแกว์ สถิติทดสอบฟิชเชอร์ และสถิติทดสอบที่

ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า กลุ่มที่ได้รับการดูแลโดยใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก มีค่าเฉลี่ย ต่อไปนี้ มากกว่ากลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p < .001); 1) คะแนน ความสำเร็จการสัมผัสแบบเนื้อแนบเนื้อระหว่างมารดากับทารกภายใน 1 ชั่วโมงแรกหลังคลอด 2) คะแนนความสำเร็จในการอมหัวนมหรือดูดนมมารดาของทารกภายใน 1 ชั่วโมงแรกหลังคลอด 3) อุณหภูมิกายทารกที่ 30 นาที และภาวะอุณหภูมิกายทารกที่ 2 ชั่วโมงแรกหลังคลอด 4) คะแนน ปริมาณน้ำนมมารดาในวันที่ 1, 2 และ 3 หลังคลอด และ 5) จำนวนของมารดาที่เลี้ยงบุตรด้วยนม มารดาอย่างเดียว 24 ชั่วโมงก่อนจำหน่ายกลับบ้าน

ผลการศึกษาครั้งนี้ยืนยันได้ว่า การใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการเริ่มต้น เลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาระยะแรก มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงควรนำแนวปฏิบัติทางคลินิกนี้ไปใช้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพผลลัพธ์ทางการพยาบาลต่อไป

Independent Study Title Effectiveness of Implementing Clinical Practice Guidelines for

Promoting the Early Initiation of Breastfeeding,

Nakornping Hospital, Chiang Mai Province

Author Ms. Supaporn Prarom

Degree Master of Nursing Science (Advanced Midwifery)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Dr.Sukanya Parisunyakul Advisor

Assistant Professor Dr.Nantaporn Sansiriphun Co-advisor

ABSTRACT

Promoting early initiation of breastfeeding is important for the achievement of exclusive breastfeeding. This comparative before and after intervention study was conducted to determine the effectiveness of implementing clinical practice guidelines (CPGs) for promoting early initiation of breastfeeding, Nakornping hospital, Chiang Mai province. The study samples consisted of 161 normal delivery mothers and newborns who received usual nursing care between November and December, 2010 and 156 normal delivery mothers and newborns who received care using the CPGs between May and June, 2011. The instrument used was the CPGs for promoting early initiation of breastfeeding, Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital 2011, which were developed by Kantaruksa and others (2011). A guide to the implementation of the CPGs of Registered Nurse Association of Ontario (2002) was used as a framework for this study. Data collection tool was the assessment form for the success of promoting the early initiation of breastfeeding. Data were analyzed using descriptive statistics, Fisher's exact probability test, Chi-square test and independent t-test.

The results of this study revealed that the samples in the CPGs implementing group had significantly higher mean of the following; 1) the score success of mother and newborn skinto-skin contact, 2) the score success of newborn in holding nipple in mouth or suckling during early postpartum period, 3) the score of amount of breast milk per day 1, 2 and 3 days after birth, 4) the newborn's body temperature at 30 minutes and 2 hours after birth, and 5) the number of mothers giving exclusive breastfeeding 24 hours before discharge than the sample who received usual nursing care (p < .001).

This study confirms that the implementation of the CPGs for promoting early initiation of breastfeeding is effective, therefore, the CPGs should be implemented for improving the quality of nursing outcomes.

